

УДК 336.025

І. Ю. Мельников,
здобувач кафедри "Фінансові ринки",
Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

У статті розглядаються особливості розвитку фінансового ринку в сучасних умовах, а також обґрунтовуються пропозиції щодо розробки ефективної стратегії розвитку фінансового ринку України.

In the article the features of financial market development in modern conditions, and justified proposals for developing an effective strategy of the financial market of Ukraine.

Ключові слова: інвестиції, економіка, ефективність, фінансовий ринок, стратегія.

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ

Актуальність теми пояснюється тим, що в сучасних умовах для економічного зростання досить важливим є розвиток фінансових ринків, оскільки він має можливість ефективно мобілізувати внутрішні фінансові ресурси та утримувати конкурентні позиції на глобальному ринку капіталів.

Проте, фінансовий ринок в сучасних умовах не повною мірою виконує свої головні призначення, а його недостатня ефективність ускладнює надходження інвестицій та приток капіталу.

Отже, все вище викладене, дає можливість стверджувати, що розробка конкурентоспроможної стратегії розвитку фінансового ринку набуває великої актуальності.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ПУБЛІКАЦІЙ

Значний внесок у розробку питань функціонування фінансового ринку зробили такі відомі вчені: Білорус О., Боринець С., Гаврилюк О., Гальчинський А., Колесніков В.І. та ін.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Методологія. Теоретичною і методологічною основою дослідження стали законодавчі документи України з питань функціонування фінансового ринку, а також періодичні видання з відповідної тематики. У процесі дослідження використані методи аналізу, синтезу та порівняння.

Основним завданням дослідження є визначення основних критеріїв функціонування фінансового ринку в сучасних умовах та групування на основі отриманої інформації відповідних пропозицій щодо розробки ефективної стратегії розвитку фінансового ринку України.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Фінансовий ринок є життєво важливим фундаментом для зростання, розвитку і стабільності національної ринкової економіки. Становлення і розвиток фінансового ринку стали ключовим елементом сильного економічного середовища, який підтримує корпоративні ініціативи, забезпечує фінансування реального сектора економіки через залучення інвестицій, здійснення платежів та перерозподілу капіталів. Як катализатор економічного зростання фінансовий ринок істотно впливає на забезпечення суверенітету держави та реалізацію її національних інтересів в умовах глобалізаційних процесів [2].

У сучасних умовах економічного розвитку України основні складові фінансового ринку є недостатньо роз-

винутими та конкурентоспроможними. Насамперед, це стосується правової, інституційної, інформаційної та соціальної сфери. Також варто відмітити досить низький рівень використання інформаційних систем, планування та прогнозування ситуації, формування на основі отриманих результатів відповідних рекомендацій.

Через недосконалість правової бази на розвиток фінансового ринку впливають відповідні ризики, що спричиняють зменшення потоку інвестицій.

Таким чином, проведення реформ у фінансовому секторі є необхідним заходом зі сторони держави з метою економічного зростання. Особлива ж увага, повинна бути приділена розробці ефективної стратегії розвитку фінансового ринку.

Серед основних напрямів даної стратегії можна виділити:

- 1) розробка ефективної системи нагляду та процесу регулювання за діяльністю небанківських фінансових установ;
- 2) формування стабільного законодавства та політичного середовища;
- 3) узгодження пропозицій щодо створення незалежного органу регулювання, контролю та нагляду за діяльністю суб'єктів фінансового ринку;
- 4) розробка ефективної стратегії розвитку фінансового сектору України з обґрунтуванням основних напрямів розвитку.

До інших, не менш пріоритетних завдань формування ефективної стратегії розвитку фінансового ринку можна віднести:

- формування сприятливих умов для створення нових фінансових інститутів;
- застосування ефективних механізмів захисту прав і інтересів споживачів фінансових послуг;
- сприяння збільшенню доходів потенційних споживачів фінансових послуг за допомогою активізації соціальної політики держави;
- формування стабільної політичної ситуації в країні;
- створення сприятливого інвестиційного клімату.

Необхідно зазначити, що на сучасному фінансовому ринку створюється модель, що наближена до банкоцентричної оскільки основним джерелом для розширеного відтворення в реальному секторі економіки, крім власних коштів суб'єктів господарювання, є кредити банків, оскільки саме банки, з точки зору ринку капіталу, поводять себе активно [5].

Схематично модель розвитку фінансового ринку можна представити за допомогою рис. 1.

Рис. 1. Модель розвитку фінансового ринку

Виходячи з даних рис. 1, можна зробити висновок, що на розвиток фінансового ринку будуть впливати такі чинники, які формуються під впливом стану інституціонального середовища країни, та чинники, що формуються під впливом специфіки економічних відносин країни.

У свою чергу, варто звернути увагу на те, що фінансові інститути і банківська система мають багато спільних рис, проте залишаються конкурентами. Проте варто не забувати, що розвиток банківської системи сприяє розвитку ринку капіталу, у результаті чого створюються певні обмеження для інвестиційної діяльності. При цьому розвиток ринку капіталу сприяє розширенню можливостей банку в сфері залучення інвестицій, однак також обмежує можливості кредитної діяльності.

Схематично стратегію розвитку фінансового ринку можна представити за допомогою рис. 2.

Виходячи з даних рис. 2, можна зробити висновок, що стратегія розвитку фінансового ринку повинна складатися із комплексної системи ключових параметрів, а саме мети, важелів впливу на фінансовий ринок, а також критеріїв розвитку та оцінки ефективності показників економічного зростання.

Отже, можна з упевненістю стверджувати, що запропонована модель формулює не тільки основну мету стратегії, але й передбачає перелік відповідних заходів, спрямованих на вдосконалення функціонування фінансового ринку.

ВИСНОВКИ

Таким чином, на основі вище викладеного можна зробити наступні висновки. У сучасних умовах існує багато проблем у сфері розвитку та функціонування фінансового ринку.

Всі ці обставини обумовлюють розробку ефективної стратегії розвитку фінансового ринку, що дозволить мобілізувати великий обсяг заощаджень та залучити приток інвестицій до економіки країни.

Література:

1. Деревко О.М. Шляхи підвищення рівня капіталізації банківського сектору // Банківська справа. — 2009. — № 1. — С. 76—83.
2. Нестор Н.С. Фінансовий ринок України: перспективи розвитку [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://libfor.com/index.php?newsid=1000>
3. Параниця Н. В. Стан фінансового ринку в Україні та його вплив на розвиток економіки // Формування ринкових відносин в Україні. — 2011. — № 10. — С. 41—45.
4. Шевченко В. Фінансова глобалізація: переваги та виклики для національного фінансового ринку // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. — 2009. — № 88 (178). — С. 22—24.
5. Школьник І.О. Фінансовий ринок України: сучасний стан і стратегія розвитку: монографія. — Суми, 2008. — 348 с.

Стаття надійшла до редакції 22.10.2012 р.

Рис. 2. Стратегія розвитку фінансового ринку